

Η
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
3ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 13 Φεβρουαρίου 2024 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης Λαμπρόπουλος Πρόεδρος, Αγγελική Πουλοπούλου - Μέλος, Ελευθερία Καλαμιώτη - Μέλος και Εισηγήτρια.

Για να εξετάσει την από 07-01-2024 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 33/08-01-2024 Προδικαστική Προσφυγή του ... (εφεξής ο «προσφεύγων»), ο οποίος διατηρεί ατομική επιχείρηση στην ... , επί της οδού ... αρ ...

Κατά του ... (εφεξής η «Αναθέτουσα Αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή, ο προσφεύγων ζητεί να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. πρωτ. .../20.12.2023 (Συνεδρίαση υπ' αριθμ. .../20.12.2023) απόφαση και η ενσωματωθείσα σε αυτή υπ' αριθμ. πρωτ. .../13.12.2023 (Συνεδρίαση υπ' αριθμ. .../13.12.2023) απόφαση του ... Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής, με τις οποίες έγιναν αποδεκτές οι προσφορές των οικονομικών φορέων «...» και «...», κατακυρώθηκε, δε, η σύμβαση στον τελευταίο οικονομικό φορέα.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί παράβολο ποσού 600,00 € σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017 (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).

2. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή με την η υπ' αρ. πρωτ. .../25-10-2023 και με αριθμ. .../2023 Διακήρυξη προκήρυξε ηλεκτρονική ανοικτή διαδικασία σύναψης σύμβασης άνω των ορίων για την «...». Η εκτιμώμενη αξία της

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των 53.900,00 € συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. (προϋπολογισμός άνευ Φ.Π.Α: 43.467,74 €, Φ.Π.Α. 24%: 10.432,26 €). Η διάρκεια της σύμβασης (του συμφωνητικού) ορίζεται σε εξήντα (60) ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία ανάρτησης αυτής (αυτού) στο Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ. Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης δίδεται στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης. Η σύμβαση θα ανατεθεί με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς μόνο βάσει τιμής. Οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς, πριν την υποβολή της προσφοράς τους, οφείλουν να επισκεφθούν τους χώρους και να συλλέξουν προσεχτικά τα σχετικά στοιχεία. Η εν λόγω προμήθεια αφορά εγκαταστάσεις της Αναθέτουσας Αρχής στην ... και τα αγαθά που περιλαμβάνει, είναι των ιδίων προδιαγραφών. Προς αποφυγή τεχνικών δυσκολιών κατά την εκτέλεση - διαχείριση της σύμβασης και με γνώμονα τόσο το γεγονός ότι οι επιμέρους πτυχές του συμβατικού αντικειμένου συνεχονται τεχνικά και οικονομικά, όσο και με την επιδίωξη συμφερότερης ενιαίας (επί συνόλου του προϋπολογισμού) οικονομικής προσφοράς από έναν ανάδοχο, η παρούσα σύμβαση δεν υποδιαιρείται σε τμήματα (ομάδες), σύμφωνα με το άρθρο 1.3 της Διακήρυξης - Συνοπτική περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης. Η ανωτέρω Διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 25-10-2023 με ΑΔΑΜ ... καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε συστημικό α/α ... Με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις η Αναθέτουσα Αρχή έκανε αποδεκτές τις προσφορές του προσφεύγοντος (3^{ος} στην σειρά μειοδοσίας), καθώς και τις προσφορές των οικονομικών φορέων «...» (2^{ος} στην σειρά μειοδοσίας) και «...», κατακυρώθηκε, δε, η σύμβαση στον τελευταίο οικονομικό φορέα.

3. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του, της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, της νομικής φύσης και της δραστηριότητας που η Αναθέτουσα Αρχή ασκεί, υπάγεται στις διατάξεις του Ν. 4412/2016, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου ΙV του νόμου αυτού, η δε ΕΑΔΗΣΥ, ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

4. Επειδή, η προδικαστική προσφυγή ασκήθηκε παραδεκτώς μόνο κατά της υπ' αριθμ. πρωτ. .../20.12.2023 απόφασης του ... Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής, απαραδέκτως, δε, στρέφεται αυτοτελώς κατά της υπ'

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

αριθμ. πρωτ. .../13.12.2023 απόφασης του ίδιου ως άνω οργάνου, δοθέντος ότι στην απόφαση με την οποία τελειούται η σύνθετη διοικητική ενέργεια του διαγωνισμού, ήτοι η κατακυρωτική απόφαση, ενσωματώνονται όλες οι προηγούμενες εκτελεστές διοικητικές πράξεις, αυτή δε είναι η μόνη παραδεκτώς προσβαλλόμενη, κατά τον έλεγχο της οποίας ελέγχεται παρεμπιπτόντως και το κύρος των πράξεων που ενσωματώθηκαν σε αυτήν (βλ. Φ. Αρναούτογλου, Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων του Ν. 3886/2010, Νομική Βιβλιοθήκη, 2013, σελ. 22). Η προδικαστική αυτή προσφυγή ασκήθηκε εμπροθέσμως στις 07-01-2024 με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017 μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, δοθέντος ότι η παραδεκτώς προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στις 29-12-2023 μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ. Μετ' εννόμου συμφέροντος ο προσφεύγων ασκεί την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή, στρεφόμενος κατά της αποδοχής της προσφοράς των ανωτέρων οικονομικών φορέων, ως έχων υποβάλει και ο ίδιος παραδεκτή προσφορά στον επίμαχο διαγωνισμό, επιδιώκοντας την ανάθεση σε αυτόν της σύμβασης.

5. Επειδή, στις 08-01-2024 η Αναθέτουσα Αρχή προέβη σε κοινοποίηση της προδικαστικής προσφυγής προς τους ενδιαφερόμενους, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με το άρ. 365, παρ. 1, σημ. α' του Ν. 4412/2016 και το άρ. 9, παρ. 1, σημ. α' του π.δ. 39/2017.

6. Επειδή, στις 22-01-2024 η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, τις υπ' αριθμ. πρωτ. .../22-01-2024 απόψεις της.

7. Επειδή, στις 24-01-2024 ο προσφεύγων κοινοποίησε, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, το με ίδια ημερομηνία υπόμνημά του επί των απόψεων της Αναθέτουσας Αρχής, όπου υποστηρίζει ότι οι αιτιάσεις της Αναθέτουσας Αρχής είναι ανατιολόγητες και ελλιπείς και πρέπει να απορριφθούν ως αόριστες και αβάσιμες, καθώς και ότι δεν υπεβλήθη παρέμβαση από τους ανωτέρω οικονομικούς φορείς, γεγονός που πρέπει να αξιολογηθεί.

8. Επειδή, η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕΛΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.).

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

9. Επειδή, οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, επάγονται δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (ΣτΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 Siac Construction Ltd, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

10. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής (σελ. 12-33) ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η οριστική ανάδοχος εταιρία με την επωνυμία «...» θα έπρεπε να είχε τεθεί εκτός της διαγωνιστικής διαδικασίας, δοθέντος ότι υπέπεσε σε ανακριβή δήλωση στο ΕΕΕΣ της. Ειδικότερα, προβάλλει ότι στις σελ. 3-4, καθώς και σελ. 21 του ΕΕΕΣ του ο ανωτέρω οικονομικού φορέας δήλωσε ότι τυγχάνει εγγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, ενώ είναι μέχρι τη 2η μόνο τάξη, προσδιόρισε ως τον σχετικό κατάλογο το ΜΕΕΠ ή και το Επιμελητήριο/ΓΕΜΗ, καίτοι είναι εγγραμμένος σε δραστηριότητες μόλις της 1ης ή 2ης τάξεως και, μάλιστα, χωρίς καν να κάνει λόγο για την τυχόν ενημερότητα του πτυχίου του και, ως εκ τούτου, δήλωσε εσφαλμένα ότι οι σχετικές εγγραφές καλύπτουν όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής. Ισχυρίζεται, περαιτέρω, ότι η εγγραφή στο ΜΕΕΠ, εφόσον δεν καταλαμβάνει έργα από 3η τάξη και άνω και δεν συνοδεύεται επιπροσθέτως από την επιβαλλόμενη προσκόμιση σχετικής ενημερότητας πτυχίου ή και στο Επιμελητήριο/ΓΕΜΗ, δεν αποτελεί εγγραφή σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, παρά την αντίθετη θεώρηση που αδόκητα αποτυπώθηκε στο ΕΕΕΣ της οριστικής αναδόχου και ότι, ανεξάρτητα από την εκτίμηση αυτή, τυγχάνει βέβαιο ότι η σχετική εγγραφή στο ΜΕΕΠ δεν επαρκεί για την αυτοματοποιημένη κάλυψη κάθε κριτηρίου, αναφέροντας ενδεικτικά ότι η κάλυψη των ειδικότερων απαιτήσεων π.χ. της καταλληλότητας ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας, δεν προκύπτει σε καμία περίπτωση αυτόματα, ένεκα της εγγραφής και μόνο στο ΜΕΕΠ, ενόψει των δεδομένων της υπό κρίση υπόθεσης. Κατά τον προσφεύγοντα, ο ανωτέρω οικονομικός φορέας υπέπεσε σε ανακριβή δήλωση στο ΕΕΕΣ του, η

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

οποία αποδεικνύει τάχα εκ των προτέρων την κατ' επίφαση αυτοματοποιημένη ικανοποίηση εκ μέρους του κάθε τιθέμενου κριτηρίου επιλογής, ενώ η δήλωση αυτή δεν τυγχάνει ορθή και θα έπρεπε νομοτελειακά να είχε επισύρει, κατά δέσμια αρμοδιότητα, τον επιτακτικό αποκλεισμό του , χωρίς η πλημμέλεια αυτή να επιδέχεται ιάσεως ή διευκρινίσεως κατ' αρ. 102 του ν. 4412/2016 ακόμη και υπό το νέο καθεστώς μετά το ν. 4782/2021. Ενόψει, δε, της νομολογίας που μνημονεύει ο προσφεύγων, προβάλλει ότι δεν χωρεί αμφιβολία ότι η σχετική θεώρηση εκάστου οικονομικού φορέα ότι η εγγραφή στο ΓΕΜΗ συνιστά τάχα εγγραφή σε οικείο ειδικό κατάλογο. τυγχάνει προδήλως εσφαλμένη και συνιστά άνευ ετέρου ανακριβή δήλωση στο ΕΕΕΣ. με όλες τις εντεύθεν έννομες συνέπειες. Επιπροσθέτως, ο προσφεύγων προβάλλει ότι η συμπλήρωση του Μέρους ΙΙ – Α: Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα στο ΕΕΕΣ του ανωτέρω οικονομικού φορέα και η εσφαλμένη θετική απάντηση («ΝΑΙ») στην ερώτηση «Ο ΟΦ είναι εγγεγραμμένος σε Εθνικό Σύστημα Επιλογής», καθώς και σχετικές απαντήσεις στις επόμενες ερωτήσεις στην δημιουργία του ΕΕΕΣ, κατόπιν της ανωτέρω καταφατικής απάντησης, οδηγούν εσφαλμένα στην διαπίστωση ότι η καταλληλότητα αυτού προκύπτει τάχα αυτόματα από τη σχετική εγγραφή του στο ΜΕΕΠ, καθώς και ότι με την δήλωση αυτή φαλκιδεύονται προδήλως και τα οριζόμενα στο άρθρο 2.2.9.2. Β2 της Διακήρυξης, στο οποίο ρητά μνημονεύεται ότι. για την απόδειξη της καταλληλότητας. πρέπει να προσκομίζεται συγκεκριμένο πιστοποιητικό και όχι να μνημονεύεται η εγγραφή στον οικείο κατάλογο ΜΕΕΠ. Υποστηρίζει ο προσφεύγων ότι ο ανωτέρω οικονομικός φορέας δεν διαθέτει προφανώς ενημερότητα πτυχίου και ότι η σχετική δήλωση τυγχάνει επιπροσθέτως ανακριβής, δοθέντος ότι πραγματοποιείται στο πλαίσιο ενός διαγωνισμού προμήθειας, καταλήγοντας ότι η απάντησή του αυτή περί εγγραφής στον επίσημο κατάλογο. όσο και η συνεπεία αυτής εσφαλμένη θεώρηση ότι εξ αυτής καλύπτονται όλα τα κριτήρια επιλογής, τυγχάνει ανακριβής και εσφαλμένη και άγει σε απόρριψη της προσφοράς του. Αναφέρει ο προσφεύγων ότι η ερώτηση αυτή αποτελεί μέρος του ελάχιστου υποχρεωτικού περιεχομένου του ΕΕΕΣ, ακόμη και σε διαγωνισμούς προμηθειών, όπως ο προκείμενος, μνημονεύοντας την σελ. 12 της υπ. αριθμ. 23 κατευθυντήριας οδηγίας της ΕΑΑΔΗΣΥ στην οποία αναφέρεται ότι «Σε κάθε περίπτωση επισημαίνεται ότι το πεδίο ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ,

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

που αφορά στην εγγραφή οικονομικών φορέων σε επίσημους καταλόγους ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΠΑΛΕΙΦΘΕΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΕ ΚΑΝΕΝΑ ΕΙΔΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ (ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ, υπηρεσιών, έργων, μελετών κλπ.), καθώς δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο συμμετοχής στη διαδικασία αλλοδαπού οικονομικού φορέα, εγγεγραμμένου σε επίσημο κατάλογο άλλης χώρας, την εγγραφή του οποίου δύναται να επικαλεστεί συμπληρώνοντας τη σχετική ένδειξη στο ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ », ενώ προβάλλει, περαιτέρω, ότι εν προκειμένω εδόθη ανακριβής απάντηση σε υποχρεωτικώς τιθέμενες ερωτήσεις, με αναπόδραστη συνέπεια τον επιβεβλημένο αποκλεισμό του εν λόγω οικονομικού φορέα, αφού, τόσο ο ίδιος, όσο και ο δανείζων σε αυτόν εμπειρία προέβησαν σε προδήλως ανακριβείς δηλώσεις. Επί του ανωτέρω λόγου, η Αναθέτουσα Αρχή στις Απόψεις της, παραθέτοντας αυτούσιες σχετικές απαντήσεις του ΕΕΕΣ του ανωτέρω οικονομικού φορέα, αναφέρει ότι στον όρο της Διακήρυξης 2.2.4 υπό τον τίτλο, «Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας» ορίζεται ότι: «Οι εγκατεστημένοι στην ... οικονομικοί φορείς απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο.» και ότι η Ανάδοχος εταιρία, στο «Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής» του Ε.Ε.Ε.Σ. αναφέρει ότι είναι εγγεγραμμένη στο σχετικό εμπορικό μητρώο πράγμα που καλύπτει την απαίτηση της Διακήρυξης και δεν απαιτείται η εγγραφή της σε Εθνικό Σύστημα Προεπιλογής, με αποτέλεσμα η σχετική απάντηση του οικονομικού φορέα στο αντίστοιχο ερώτημα να μην επηρεάζει τα κριτήρια επιλογής του. Αναφέρει, επίσης, ότι ο επίδικος διαγωνισμός αφορά σε προμήθεια και όχι σε έργο, επομένως δεν απαιτείται εγγραφή στο ΜΕΕΠ, πράγμα που σημαίνει ότι και αρνητική να ήταν η απάντηση της αναδόχου, όπως ήταν και του προσφεύγοντος, αλλά της του 2ης στη σειρά κατάταξης, δεν θα ετίθετο θέμα αποδεκτού ή μη της τεχνικής προσφοράς εξ αυτού του λόγου. Ο προσφεύγων στο υπόμνημά του (σελ. 8 – 11) αναφέρει ότι η Αναθέτουσα Αρχή συνομολογεί πλήρως τον εσφαλμένο χαρακτήρα της σχετικής αναφοράς, ο οποίος από μόνος του επαρκεί για την ευδοκίμηση του οικείου σκέλους της προδικαστικής του προσφυγής, αλλά τεχνηέντως και, πάντως όλως αλυσιτελώς, αποπειράται να απομειώσει τη σημασία αυτού και ότι όλως αυθαίρετα, αξιολογεί την βαρύτητα της συγκεκριμένης συνομολογημένα ανακριβούς δήλωσης ως τάχα μη ουσιώδους, ενόψει δήθεν

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

της απόδειξης της σχετικής καταλληλότητας του οικείου οικονομικού φορέα δια της εγγραφής στο οικείο επιμελητήριο. Υποστηρίζει, επίσης, ότι η Αναθέτουσα Αρχή προσπαθεί να δικαιολογήσει έτι περαιτέρω το επουσιώδες της ανακριβούς δήλωσης με την εσφαλμένη θεώρηση ότι η επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία αφορά σε προμήθεια, η οποία δήθεν, εν αντιθέσει με το έργο, δεν απαιτεί εγγραφή στο ΜΕΕΠ, ενώ θα έπρεπε να είχε αποκλείσει τον ανωτέρω οικονομικό φορέα λόγω της προαναφερόμενης ανακριβούς δήλωσης στο ΕΕΕΣ του. Επαναλαμβάνει εν συνεχεία τα όσα προβάλλει και με την προσφυγή του περί του ελάχιστου υποχρεωτικού περιεχόμενου του ΕΕΕΣ, ακόμα και σε διαγωνισμούς προμηθειών, όπως εν προκειμένω.

11. Επειδή, επί των ανωτέρω προβαλλόμενων λεκτέα είναι τα εξής: Σημειώνεται ότι ο προσφεύγων σε διάφορα σημεία του οικείου λόγου της προσφυγής του αναφέρεται σε υποβληθέντα ΕΕΕΣ, σε αμφοτέρους του διαγωνιζομένους, σε δανείζοντα στον ανωτέρω οικονομικό φορέα εμπειρία, ενώ, ως προκύπτει, από τον τίτλο του οικείου λόγου της προσφυγής του στην σελ. 12 και από τους επιμέρους ισχυρισμούς του, αυτός αφορά μόνο στον ανωτέρω οικονομικό φορέα – οριστικό ανάδοχο και όχι σε άλλους διαγωνιζομένους. Από την επισκόπηση του ηλεκτρονικού φακέλου της προσφοράς του ανωτέρω οικονομικού φορέα, αλλά και από το υποβληθέν ΕΕΕΣ του (σελ. 4-6) προκύπτει ότι δεν συμμετέχει με άλλους οικονομικούς φορείς στον προκείμενο διαγωνισμό, ούτε έχει υποβληθεί ΕΕΕΣ κάποιου τρίτου οικονομικού φορέα, όπως ανακριβώς αναφέρει ο προσφεύγων. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 1.3 - Συνοπτική περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης της Διακήρυξης «*Το ζητούμενο αντικείμενο της σύμβασης αφορά στην (...) Η εν λόγω προμήθεια αφορά ... (...)*», σύμφωνα, δε, με το άρθρο 2.2.4. - Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας της Διακήρυξης «*Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν εμπορική ή βιομηχανική ή βιοτεχνική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της υπηρεσίας. (...) Οι εγκατεστημένοι στην ... οικονομικοί φορείς απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο.*». Από την επισκόπηση του υποβληθέντος ΕΕΕΣ εκ μέρους της οριστικής αναδόχου εταιρίας με την επωνυμία «...» προκύπτει ότι (σελ. 3-4) απάντησε θετικά («*ΝΑ!*») στην ερώτηση αν «*Ο ΟΦ είναι εγγεγραμμένος σε*

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής», στην ερώτηση «Αναφέρετε την ονομασία του καταλόγου ή του πιστοποιητικού και τον σχετικό αριθμό εγγραφής ή πιστοποίησης, κατά περίπτωση:» απάντησε « ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ/ ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ/ ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ, ΜΗΤΡΩΩΝ & ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ/, Δ/ΝΣΗ ΜΗΤΡΩΩΝ (...)/ ΤΜΗΜΑ Μ.Ε.Ε.Π - ΜΕ ΑΡΙΘΜΟ Μ.Ε.ΕΠ.: ... (ΑΡ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ: ...)) ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ... - ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ : ... - Γ.Ε.ΜΗ. : ...ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ...- Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ», στην ερώτηση «Εάν το πιστοποιητικό εγγραφής ή η πιστοποίηση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε:» απάντησε « www...gr www...gr & www...gr», στην ερώτηση «Αναφέρετε τα δικαιολογητικά στα οποία βασίζεται η εγγραφή ή η πιστοποίηση και κατά περίπτωση, την κατάταξη στον επίσημο κατάλογο:» απάντησε « ΑΡΙΘΜΟΣ Μ.Ε.ΕΠ.: ... - ΑΡ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΜΕΕΠ: ... (1η ΤΑΞΗ Μ.Ε.Ε.Π. ΓΙΑ ΟΔΟΠΟΙΙΑ - 2η ΤΑΞΗ Μ.Ε.Ε.Π. ΓΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ - 1η ΤΑΞΗ Μ.Ε.Ε.Π. ΓΙΑ ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ - Α1 ΤΑΞΗ Μ.Ε.Ε.Π. ΓΙΑ ΛΙΜΕΝΙΚΑ - 2η ΤΑΞΗ Μ.Ε.Ε.Π. ΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ - 1η ΤΑΞΗ Μ.Ε.Ε.Π. ΓΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ) ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ : ... Γ.Ε.ΜΗ. : ... », στην ερώτηση «Η εγγραφή ή η πιστοποίηση καλύπτει όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής;» απάντησε θετικά («ΝΑΙ») και τέλος στην ερώτηση «Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν;» απάντησε θετικά («ΝΑΙ»). Επίσης, στο Μέρος IV: Κριτήρια επιλογής του ΕΕΕΣ του (σελ. 21) δήλωσε τα εξής «Α: Καταλληλότητα Ο οικονομικός φορέας πρέπει να παράσχει πληροφορίες μόνον όταν τα σχετικά κριτήρια επιλογής έχουν προσδιοριστεί από την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα στη σχετική προκήρυξη/γνωστοποίηση ή στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης που αναφέρονται στην προκήρυξη/γνωστοποίηση. Εγγραφή στο σχετικό επαγγελματικό μητρώο Ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος στα σχετικά επαγγελματικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος μέλος εγκατάστασής του, όπως περιγράφεται στο παράρτημα XI της οδηγίας 2014/24/ΕΕ· οι οικονομικοί φορείς από ορισμένα κράτη μέλη μπορεί να οφείλουν να συμμορφώνονται με άλλες απαιτήσεις που

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

καθορίζονται στο παράρτημα αυτό. Απάντηση: Ναι Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε: Απάντηση: Ναι Διαδικτυακή Διεύθυνση www....gr Επακριβή στοιχεία αναφοράς των εγγράφων ΑΡΙΘΜΟΣ Μ.Ε.Ε.Π.: ... - ΑΡ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΜΕΕΠ: ... (1η ΤΑΞΗ Μ.Ε.Ε.Π. ΓΙΑ ΟΔΟΠΟΙΙΑ - 2η ΤΑΞΗ Μ.Ε.Ε.Π. ΓΙΑ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ - 1η ΤΑΞΗ Μ.Ε.Ε.Π. ΓΙΑ ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ - Α1 ΤΑΞΗ Μ.Ε.Ε.Π. ΓΙΑ ΛΙΜΕΝΙΚΑ - 2η ΤΑΞΗ Μ.Ε.Ε.Π. ΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ - 1η ΤΑΞΗ Μ.Ε.Ε.Π. ΓΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ/ ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ/ ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ, ΜΗΤΡΩΩΝ & ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ/ Δ/ΝΣΗ ΜΗΤΡΩΩΝ (...)/ ΤΜΗΜΑ Μ.Ε.Ε.Π. / ΤΜΗΜΑ Μ.Ε.Ε.Π. - ΜΕ ΑΡΙΘΜΟ Μ.Ε.Ε.Π.: ... (ΑΡ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ: ...)) Εγγραφή στο σχετικό εμπορικό μητρώο: Ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος στα σχετικά εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος μέλος εγκατάστασής του, όπως περιγράφεται στο παράρτημα XI της οδηγίας 2014/24/ΕΕ: οι οικονομικοί φορείς από ορισμένα κράτη μέλη μπορεί να οφείλουν να συμμορφώνονται με άλλες απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα αυτό. Απάντηση: Ναι Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά, αναφέρετε: Απάντηση: Ναι Διαδικτυακή Διεύθυνση: www...gr & www....gr Επακριβή στοιχεία αναφοράς των εγγράφων: □ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ... - ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ : ... - Γ.Ε.ΜΗ. : ... ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ... - Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ Αρχή ή Φορέας έκδοσης ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ... - Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ». Από τα προαναφερόμενα προκύπτει ότι, υπό το συγκεκριμένο περιεχόμενο με το οποίο προβάλλεται ο οικείος λόγος της προσφυγής, ο οποίος, συνοψίζοντας, αφορά στο ότι οι ανωτέρω δηλώσεις στο ΕΕΕΣ του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» είναι ανακριβείς, διότι εσφαλμένα δήλωσε ότι είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων και διότι εσφαλμένα δήλωσε ότι οι σχετικές εγγραφές καλύπτουν όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής, κρίνεται απορριπτέος, δεδομένου ότι, πλην των αναφερόμενων στην σκέψη 10 της παρούσας προβαλλόμενων εκ μέρους του προσφεύγοντος πλημμελειών στο ΕΕΕΣ αυτό, ως αναλύονται στην προσφυγή και στο υπόμνημά του, ουδεμία άλλη πλημμέλεια προβάλλεται σχετικά με την αρχικά θετική («ΝΑΙ») απάντηση στην ερώτηση αυτή και στις επόμενες απαντήσεις που ανοίγουν στις σχετικές ερωτήσεις του ΕΕΕΣ, δοθέντος, επίσης, ότι ο προκείμενος διαγωνισμός, ως προελέχθη, αφορά σε προμήθεια, ως βάσιμα

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

ισχυρίζεται η Αναθέτουσα Αρχή. Εξάλλου, σύμφωνα με τον προαναφερόμενο όρο της Διακήρυξης οι εγκατεστημένοι στην ... οικονομικοί φορείς απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι στο Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο, για την απόδειξη, δε, της απαίτησης του άρθρου 2.2.4. (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας), σύμφωνα με τον όρο Β.2 του άρθρου 2.2.9 - Αποδεικτικά μέσα της Διακήρυξης προσκομίζουν πιστοποιητικό/ βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού ή εμπορικού μητρώου του κράτους εγκατάστασης, ήτοι οι εγκατεστημένοι στην ... οικονομικοί φορείς προσκομίζουν βεβαίωση εγγραφής στο Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο ή πιστοποιητικό που εκδίδεται από την οικεία υπηρεσία του Γ.Ε.ΜΗ. των ως άνω Επιμελητηρίων. Τέλος, η αναφορά εκ μέρους του προσφεύγοντος στην υπ. αριθμ. 23/2018 κατευθυντήρια οδηγία της ΕΑΑΔΗΣΥ στην οποία αναφέρεται ότι (σελ. 12) *«(...) Σε κάθε περίπτωση επισημαίνεται ότι το πεδίο του ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ, που αφορά στην εγγραφή οικονομικών φορέων σε επίσημους καταλόγους, δεν μπορεί να απαλειφθεί από τις αναθέτουσες αρχές σε κανένα είδος σύμβασης (προμηθειών, υπηρεσιών, έργων, μελετών κλπ), καθώς δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο συμμετοχής στη διαδικασία αλλοδαπού οικονομικού φορέα, εγγεγραμμένου σε επίσημο κατάλογο της χώρας εγκατάστασής του ή άλλης χώρας ή ακόμη και το ενδεχόμενο εγγραφής ημεδαπού οικονομικού φορέα σε επίσημο κατάλογο άλλης χώρας, την εγγραφή στον οποίο δύναται να επικαλεστεί συμπληρώνοντας τη σχετική ένδειξη στο ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ. (...)»*, ερείδεται επί εσφαλμένης προϋπόθεσης σχετικά με το ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο του ΕΕΕΣ, ακόμη και σε διαγωνισμούς προμηθειών, όπως ο προκείμενος, διότι, ναι μεν εμπεριέχεται το οικείο πεδίο στο ΕΕΕΣ, αλλά, εν προκειμένω, η οριστική ανάδοχος δεν συμμετέχει μαζί με τρίτο αλλοδαπό οικονομικό φορέα εγγεγραμμένο σε επίσημο κατάλογο άλλης χώρας. Επομένως, ο ανωτέρω λόγος είναι απορριπτός.

12. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο της προδικαστικής προσφυγής (σελ. 34-57) ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι σύμφωνα με τη Διακήρυξη η προβλεπόμενη προμήθεια και η επιγενόμενη κατακύρωση πρέπει να καταλαμβάνουν το σύνολο των προσφερόμενων ειδών, καθισταμένης μετά ταύτα ενιαίας και αδιαίρετης της υποβαλλόμενης τεχνικής προσφοράς για το

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

σύνολο της σύμβασης, η προσφορά, δε, της οριστικής αναδόχου εταιρίας με την επωνυμία «...», αλλά και η προσφορά του οικονομικού φορέα «...» πρέπει κατά δέσμια αρμοδιότητα να αποκλειστούν, διότι δεν απέδειξαν ότι καλύπτουν τις υποχρεωτικές τεχνικές προδιαγραφές των ειδών που έχει θεσπίσει η Αναθέτουσα Αρχή για τον διαγωνισμό στο Παράρτημα Ι, ως καταλλήλων, αφού δεν υπέβαλαν με την προσφορά τους για το σύνολο της προμήθειας τεχνικά φυλλάδια ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο/δικαιολογητικό (δήλωση συμμόρφωσης, πιστοποιητικό ελέγχου) και, ως εκ τούτου, να μην αρκεί η πλήρωση των οικείων τεχνικών προδιαγραφών απλά να εξιστορείται με την αντιγραφή (...) του Παραρτήματος Ι (βλ. αρχείο ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι_signed για την ανάδοχο εταιρία, καθώς και αρχείο ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ_signed για τον ...), θεωρώντας αδόκητα ότι έτσι ικανοποιείται η κανονιστική απαίτηση του άρθρου 2.4.3.2. της Διακήρυξης. Υποστηρίζει ο προσφεύγων ότι από τη στιγμή που η Διακήρυξη ορίζει ορισμένες ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν τα προσφερόμενα προϊόντα (π.χ. συμμόρφωση με πρότυπα, ελάχιστα επίπεδα αντοχών, βάρος, σύνθεση υλικού), η τεχνική προσφορά θα πρέπει να περιλαμβάνει τα απαραίτητα στοιχεία προς απόδειξη της πλήρωσης των προδιαγραφών από τα προσφερόμενα είδη, εν προκειμένω, δε, από τις προσφορές των ανωτέρω οικονομικών φορέων δεν προκύπτει καν ποια ειδικότερα προϊόντα προσφέρει ο καθένας. Σημειώνει, ακόμα, ο προσφεύγων ότι η δική του προσφορά είναι πλήρης και έχει όλα τα απαραίτητα τεχνικά φυλλάδια, δικαιολογητικά και πιστοποιητικά προς απόδειξη της καταλληλότητας των προσφερόμενων ειδών, τα οποία προσδιορίζονται επακριβώς. Τέλος, αναφέρει ότι η ανωτέρω καθολική έλλειψη στην προσφορά κάθε έτερου οικονομικού φορέα ουδόλως μπορεί να καλυφθεί με την επίκληση του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016 καθότι αυτό θα ισοδυναμούσε με μία απαράδεκτη οψιγενή ίαση μίας επί ποινή αποκλεισμού απαιτήσεως της Διακήρυξης. Επί του ανωτέρω λόγου, η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρει στις Απόψεις της ότι οι τεχνικές προσφορές των οικονομικών φορέων «...» και «...» είναι ταυτόσημες με την Τεχνική Περιγραφή της Διακήρυξης, που υπάρχει στο Παράρτημα Ι, στην οποία ρητά αναφέρεται ότι: «Πριν την προμήθεια και τοποθέτηση θα προσκομισθούν προς έλεγχο τα απαιτούμενα έγγραφα για τη σήμανση CE και των τεχνικών χαρακτηριστικών των κουφωμάτων, σύμφωνα με τη νομοθεσία» και ως εκ

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

τούτου κατά τη διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας, δεν απαιτείται η προσκόμιση τεχνικών φυλλαδίων προϊόντων. Ο προσφεύγων στο υπόμνημά του (σελ.12-14) αναφέρει ότι η Αναθέτουσα Αρχή καινοφανώς ισχυρίζεται ότι τάχα δεν υπήρχε εκ της Διακήρυξης υποχρέωση προσκόμισης τεχνικών φυλλαδίων στο πλαίσιο της υποβολής της τεχνικής προσφοράς εκ μέρους των οικονομικών φορέων, και άρα, δεν υπάρχει δήθεν κάποια απόκλιση από τις υποχρεωτικές τεχνικές προδιαγραφές και άρα κανένας λόγος απόρριψης των προσφορών των ανωτέρω οικονομικών φορέων, παραθέτει, δε, επιμέρους χωρία της Διακήρυξης, που, κατά τους ισχυρισμούς του, αναιρούν τα συναφώς υποστηριζόμενα εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής, σύμφωνα με τα οποία απαιτείται η τεχνική προσφορά να αποδεικνύει ότι καλύπτει όλες τις απαιτήσεις που τίθενται από το Παράρτημα και, περαιτέρω, καθίσταται υποχρεωτικό, η προσφορά να περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά έγγραφα, επί τη βάση των οποίων θα κριθεί το κατάλληλο ή μη αυτής. Επιπλέον, αναφέρει ότι στο Παράρτημα επισημαίνεται το λογικώς αναμενόμενο περί της επιτακτικής απαιτήσεως προσκόμισης των απαιτούμενων εγγράφων και τεχνικών φυλλαδίων πριν την προμήθεια και τοποθέτηση, ήτοι σε προγενέστερο της (συνάψεως και) εκτελέσεως της συμβάσεως, δηλαδή στη διαγωνιστική διαδικασία, όπως άλλωστε ορίζει και το άρθρο 2.4.3.2 της Διακήρυξης και ότι η σχετική αναφορά στο παράρτημα I ουδόλως σημαίνει ότι η υποβολή των σχετικών εγγράφων θα λάβει χώρα δήθεν μετά την ολοκλήρωση της οικείας διαγωνιστικής διαδικασίας, όπως εσφαλμένα και κατά πλήρη απόκλιση της νομικής κανονικότητας και της κοινής λογικής μνημονεύεται στις απόψεις της Αναθέτουσας Αρχής. Ισχυρίζεται ότι εν προκειμένω ρητά απαιτείται η τεχνική προσφορά να περιλαμβάνει τα έγγραφα με τα οποία θα είναι δυνατό αυτή να αξιολογηθεί και στα οποία θα γίνεται συγκεκριμένη περιγραφή των προσφερόμενων ειδών, εξατομικευμένη και προσαρμοσμένη στο είδος που η εκάστη συγκεκριμένη εταιρία προσφέρει, οι δε ανωτέρω οικονομικοί φορείς δεν έχουν υποβάλει τεχνικά φυλλάδια, έστω για ένα είδος της προσφοράς, αλλά αρκούνται στην επί λέξει αντιγραφή (copy paste) του Παραρτήματος, όπως συνομολογεί η Αναθέτουσα Αρχή στις Απόψεις της και, ως εκ τούτου, οι προσφορές τους τυγχάνουν απορριπτέες κατά το 2.4.6 ι) της Διακήρυξης. Τέλος, υποστηρίζει ότι στην περίπτωση που κριθεί ότι δεν υπήρχε υποχρέωση προσκόμισης τεχνικών φυλλαδίων,

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

εντούτοις κατά το 2.4.3.2 της Διακήρυξης απαιτείται ένα ελάχιστο περιεχόμενο της εξατομικευμένης τεχνικής προσφοράς που αφορά στην εκ μέρους του φορέα πρωτογενή περιγραφή των προσφερόμενων ειδών, τα οποία ως προσφερόμενα από μια συγκεκριμένη εταιρία με συγκεκριμένο κατασκευαστή, έχουν κάποια ελάχιστα διακριτικά γνωρίσματα, τα όποια δέον όπως αναφέρονται στη τεχνική προσφορά του εκάστοτε οικονομικού φορέα, προκειμένου να καθίσταται εφικτός ο, έστω και υποδειγματικός, ωστόσο εκ Διακηρύξεως (2.4.3.2) τασσόμενος ως υποχρεωτικός έλεγχος της τεχνικής προσφοράς.

13. Επειδή, επί των ανωτέρω προβαλλόμενων λεκτέα είναι τα εξής: Σύμφωνα με το άρθρο 2.4.3.2 - Τεχνική Προσφορά της Διακήρυξης *«Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την Αναθέτουσα Αρχή στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης «Τεχνική Περιγραφή», περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα. Εφόσον, οι τεχνικές προδιαγραφές δεν έχουν αποτυπωθεί στο σύνολό τους στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος, ο οικονομικός φορέας επισυνάπτει σε μορφή .pdf, ψηφιακά υπογεγραμμένο από το νόμιμο εκπρόσωπο, τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία της τεχνικής του προσφοράς. Στα περιεχόμενα της τεχνικής προσφοράς δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να εμφανίζονται οικονομικά στοιχεία. Οι οικονομικοί φορείς αναφέρουν το τμήμα της σύμβασης που προτίθενται να αναθέσουν υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους καθώς επίσης τους υπεργολάβους που προτείνουν.»*. Επίσης, στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης - Αναλυτική περιγραφή φυσικού αντικείμενου της σύμβασης - Τεχνική Περιγραφή (σελ. 58 επ.) εμπεριέχονται οι Απαιτήσεις και οι Τεχνικές Προδιαγραφές του αντικείμενου σύμβασης, περιλαμβάνεται, δε, ο όρος (σελ. 59) ότι *«Πριν την προμήθεια και τοποθέτηση θα προσκομισθούν προς έλεγχο τα απαιτούμενα έγγραφα για τη σήμανση CE και των τεχνικών χαρακτηριστικών των κουφωμάτων, σύμφωνα με την νομοθεσία.»*. Τέλος, σύμφωνα με τον όρο 4.3.3. της Διακήρυξης *«Όλα τα υλικά κατασκευής και τοποθέτησης των κουφωμάτων θα ακολουθούν πλήρως τις προδιαγραφές του*

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

τεχνικού φυλλαδίου του παραγωγού των υλικών των κουφωμάτων. Πριν την προμήθεια και τοποθέτηση θα προσκομισθούν προς έλεγχο τα απαιτούμενα έγγραφα για την σήμανση CE και των τεχνικών χαρακτηριστικών των κουφωμάτων, σύμφωνα με τη νομοθεσία.». Από την συνδυαστική εφαρμογή των ανωτέρω όρων της Διακήρυξης, προκύπτει ότι η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την Αναθέτουσα Αρχή στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης «Τεχνική Περιγραφή», περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται με σχετικά έγγραφα και δικαιολογητικά και συγκεκριμένα ότι τα απαιτούμενα έγγραφα για την σήμανση CE και των τεχνικών χαρακτηριστικών των κουφωμάτων, σύμφωνα με τη νομοθεσία θα προσκομισθούν προς έλεγχο πριν την προμήθεια και τοποθέτηση. Επομένως, από τον τελευταίο αυτό ρητό και ειδικό όρο της Διακήρυξης, προκύπτει ότι, κατά τη διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας, ήτοι κατά την υποβολή των προσφορών, δεν απαιτείται η προσκόμιση τεχνικών φυλλαδίων των υπό προμήθεια προϊόντων, ως βάσιμα υποστηρίζει η Αναθέτουσα Αρχή, αλλά αυτά προσκομίζονται προς έλεγχο πριν την προμήθεια και τοποθέτηση, ήτοι από τον προσωρινό ανάδοχο πριν την εκτέλεση της σύμβασης, απορριπτόμενων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών του προσφεύγοντος. Ως εκ τούτου, οι ανωτέρω οικονομικοί φορείς δεν όφειλαν να περιλαμβάνουν στις τεχνικές του προσφορές τα επικαλούμενα από τον προσφεύγοντα έγγραφα. Εξάλλου, όπως έχει παγίως κριθεί από τη νομολογία, βάσει των αρχών της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας που διέπουν τη διαδικασία σύναψης των δημοσίων συμβάσεων, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει μόνον τα αξιούμενα από την διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, και κατά συνέπεια ανεξαρτήτως παντός άλλου, δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού για έγγραφα ή δικαιολογητικά μη απαιτούμενα από τη διακήρυξη ή γιατί δεν προσκόμισε δικαιολογητικά πρόσθετα ή διαφορετικά από τα ρητώς αξιούμενα (ΕΑ ΣτΕ 18, 53, 19, 19/2011, 254/2008, 318/2013 ΔΕΦΑΘ (ΑΣΦ) 18/2015, ΣτΕ 10833, 1084/2010). Επομένως, ο ανωτέρω λόγος απορρίπτεται ως αβάσιμος.

14. Επειδή, με τον τρίτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής (σελ. 58-63) ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η οριστική ανάδοχος εταιρία με την επωνυμία «...» προσκόμισε την υπ. αριθμ. ... εγγυητική συμμετοχή εκδόσεως

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

ΤΜΕΔΕ και ο έτερος οικονομικός φορέας «...» προσκόμισε αντίστοιχα την υπ. αριθμ. ... εγγυητική συμμετοχή εκδόσεως και πάλι ΤΜΕΔΕ, έκαστη εκ των οποίων ουδόλως ικανοποιεί το σύνολο των ειδικότερων κανονιστικών απαιτήσεων της Διακήρυξης επί ποινή αποκλεισμού και, συγκεκριμένα, επ' αυτών (των εγγυητικών συμμετοχής) ουδόλως προκύπτει η ρητώς απαιτούμενη αναγραφή (εδάφιο VIII διακηρύξεως) της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών, ούτε η έλλειψη αυτή νοείται ότι αναπληρώνεται από τη φράση ότι ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί στις 22.11.2023 και, ως εκ τούτου, οι προσφορές τους είναι απαράδεκτες και εν συνόλω απορριπτές, χωρίς να δύναται να εφαρμοστεί το άρθρο 102 ν. 4412/2016, διότι κάτι τέτοιο θα συνιστούσε μια απαράδεκτη οψιγενή ίαση μιας εξαρχής πλημμελούς προσφοράς, με την προσκόμιση οψιγενών αποδεικτικών στοιχείων. Επί του ανωτέρω λόγου, η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρει στις Απόψεις της ότι οι εγγυητικές επιστολές των οικονομικών φορέων «...» και «...» καλύπτουν τις ανωτέρω απαιτήσεις και συγκεκριμένα στις υποβληθείσες εγγυητικές επιστολές αναφέρεται, έστω και εμμέσως, η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών με την αναφορά ότι: « παρέχουμε την εγγύησή μας για τη συμμετοχή ... στο διαγωνισμό σας που θα διεξαχθεί την 22/11/2023 με τη διακήρυξη .../2023», σημειώνει, δε, ότι η παραπάνω αναφορά περιλαμβάνεται στις υποβληθείσες και από τους τρεις συμμετέχοντες (και από τον προσφεύγοντα) εγγυητικές επιστολές και έχουν εκδοθεί από τον ίδιο Φορέα (ΤΜΕΔΕ), συνεπώς δεν τίθεται θέμα ακυρότητας. Ο προσφεύγων στο υπόμνημά του (σελ. 15-17) ισχυρίζεται ότι ημερομηνία διεξαγωγής του διαγωνισμού ουδόλως απαραίτητα συμπίπτει με την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, επομένως, ουδόλως η φράση περί διεξαγωγής του διαγωνισμού στις 22.11.2023 δύναται να αναπληρώσει την υποχρεωτικώς εκ της Διακηρύξεως τεθείσα απαίτηση να αναγράφεται η καταληκτική ημερομηνία των προσφορών, αναφέρει, επίσης, ότι στην προσκομισθείσα από τον ίδιο εγγυητική επιστολή υπάρχει ρητή αναφορά (βλ. τέλος κειμένου με έντονα κεφαλαία μαύρα γράμματα) «ΚΑΤΑΛΑΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ: 22η Νοεμβρίου, ημέρα Τετάρτη και ώρα 20.00».

15. Επειδή, επί των ανωτέρω προβαλλόμενων λεκτέα είναι τα εξής: Στα άρθρα «2.1.5 Εγγυήσεις», «2.2.2 Εγγύηση συμμετοχής» και «2.4.5 Χρόνος

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

ισχύος των προσφορών» της Διακήρυξης καθορίζονται οι απαιτήσεις για τις εγγυητικές επιστολές. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 2.1.5 – Εγγυήσεις της Διακήρυξης ορίζεται ότι «(...) Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού. (...) Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται κατ' επιλογή των οικονομικών φορέων από έναν ή περισσότερους εκδότες της παραπάνω παραγράφου. Οι εγγυήσεις αυτές περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: i. την ημερομηνία έκδοσης, ii. τον εκδότη, iii. την Αναθέτουσα Αρχή προς την οποία απευθύνονται, iv. τον αριθμό της εγγύησης, v. το ποσό που καλύπτει η εγγύηση, vi. την πλήρη επωνυμία, τον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση (στην περίπτωση ένωσης αναγράφονται όλα τα παραπάνω για κάθε μέλος της ένωσης), vii. τους όρους ότι: (α) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, και (β) ότι σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου, viii. τα στοιχεία της σχετικής διακήρυξης και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, ήτοι 22/11/2023, ix. την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης, x. την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται και στην περίπτωση των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής, τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης. (...)». Η μη συμμόρφωση της εγγυητικής επιστολής προς τις απαιτήσεις της διακήρυξης καθιστά αυτήν απαράδεκτη και επιφέρει την απόρριψη της προσφοράς του υποψηφίου οικονομικού φορέα στο σύνολό της, εφόσον αυτή (ενν. η εγγυητική επιστολή συμμετοχής) δεν πληροί τους ουσιώδεις όρους που τέθηκαν στην διακήρυξη (Πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 259/2011, 386/2009, 803/2008, 487/1998, ΓνΝΣΚ 356/2003, πρβλ. ΣτΕ 600/2011). Εν προκειμένω, οι ανωτέρω οικονομικοί φορείς υπέβαλαν τις προαναφερόμενες εγγυητικές επιστολές συμμετοχής του ΤΜΕΔΕ (αρχείο με την ονομασία «signed_...pdf» και αρχείο με την ονομασία «ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.pdf»), όπου, μεταξύ άλλων, αναγράφεται «(...) για τη συμμετοχή του/της στο διαγωνισμό σας, που θα διεξαχθεί την 22/11/2023 με

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

τη διακήρυξη ... (...)» και «(...) για τη συμμετοχή του/της στο διαγωνισμό σας, που θα διεξαχθεί την 22/11/2023 με τη διακήρυξη ../23 (...)». Ωστόσο, δοθέντος ότι πλημμέλειες της εγγυητικής επιστολής θεωρούνται ουσιώδεις, όταν από το περιεχόμενό της καταλείπονται αμφιβολίες σχετικά με την έκταση της δέσμευσης του εγγυητή και λαμβανομένου υπόψη ότι στις προσκομισθείσες εγγυητικές επιστολές αναφέρεται σαφώς και ρητά ο διαγωνισμός για τον οποίο εκδόθηκε, ουδόλως υφίσταται αμφιβολία περί της αιτίας έκδοσής της (βλ. Ελ. Συν. Κλιμάκιο Ζ' Πράξη 242/2018). Περαιτέρω, όπως τούτο ρητά προκύπτει από το άρθρο 1.5 - Προθεσμία παραλαβής προσφορών της Διακήρυξης «*Η καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών είναι η 22η Νοεμβρίου 2023, ημέρα Τετάρτη και ώρα 20:00. (...)*», συνεπώς, αυτή σαφώς περιελήφθη στο κείμενο των προαναφερόμενων εγγυητικών επιστολών. Ουδόλως, δε, η μη ρητή αναφορά στο κείμενό τους ότι αυτή η ημερομηνία (22-11-2023) είναι η καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών δύναται να θεωρηθεί ως ουσιώδης πλημμέλεια των εγγυητικών επιστολών, δεδομένου ότι, αφενός αυτή περιλαμβάνεται σε αυτές, ήτοι δεν υφίσταται απουσία της ημερομηνίας αυτής, αφετέρου, προκύπτει σαφώς και μονοσήμαντα, από τα λοιπά στοιχεία του διαγωνισμού, ότι πρόκειται για την καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών. Κατόπιν των ανωτέρω, συνάγεται ότι εξακολουθεί να καθορίζεται με ακρίβεια η έκταση της ευθύνης του εκδότη της και να διασφαλίζεται η εξυπηρέτηση του σκοπού για τον οποίο προσκομίστηκε (βλ. Ελ. Συν. Κλιμάκιο Στ' Πράξη 423/2018). Επομένως, ο ανωτέρω λόγος απορρίπτεται ως αβάσιμος.

16. Επειδή, με τον τέταρτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής (σελ. 64-67) ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι εσφαλμένα η Αναθέτουσα Αρχή δεν διέγνωσε ότι τίθεται θέμα ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς εκ μέρους του φορέα με την επωνυμία «...», όσο και του έτερου φορέα «...», κακώς δεν τους κάλεσε προς αιτιολόγηση του ύψους της οικονομικής τους προσφοράς και κακώς, εν τέλει, δεν τους έθεσε εκποδών της οικείας διαγωνιστικής διαδικασίας ένεκα του προδήλως ασυνήθιστα χαμηλού χαρακτήρα της οικονομικής προσφοράς αμφοτέρων, λόγω των εξωπραγματικά μεγάλων εκπτώσεων των προσφορών τους, ενώ αναφέρει ότι, εάν εφαρμόζονταν εν προκειμένω ο μαθηματικός τύπος που εφαρμόζεται υποχρεωτικά στα έργα (βλ. άρθρο 88 παρ. 5) η πλήρωση της έννοιας της ασυνήθιστα χαμηλής

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

προσφοράς θα ήταν μάλιστα πλήρως μαθηματικώς επιβεβαιωθείσα, δοθέντος ότι ο μέσος όρος της εκπτώσεως των παραδεκτά υποβαλλόμενων προσφορών ανέρχεται σε $(41,10 + 24,32 + 3,16=68,58)/3 = 22,86 \%$, οπότε τουλάχιστον η προσφορά η προσφορά της οριστικής αναδόχου αποκλίνει εξ ορισμού πάνω από 10 ποσοστιαίες μονάδες από τον μέσο αυτό όρο, οπότε και εξ ορισμού η προσφορά της τυγχάνει ασυνήθιστα χαμηλή. Επί του ανωτέρω λόγου, η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρει στις Απόψεις της ότι ο οικονομικός φορέας «...» έδωσε στην οικονομική προσφορά του ποσοστό έκπτωσης 41.11% και ο οικονομικός φορέας «...» έδωσε ποσοστό έκπτωσης 24,32% και ότι τα δύο ποσοστά έκπτωσης δεν αποτελούν ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές σύμφωνα με την παρ. 1 του αρ. 88 του Ν.4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αναφέρει, δε, ότι η απόκλιση μεγαλύτερη του 10% από το μέσο όρο των προσφορών, που αναφέρεται στην παράγραφο 5α του αριθ. 88 του Ν.4412/2016, δεν αφορά διαγωνισμούς για προμήθειες όπως ο επίδικος. Ο προσφεύγων στο υπόμνημά του (σελ. 18-20) ισχυρίζεται ότι ως αναφέρει και στην προσφυγή του, στο άρθρο 1.3 της Διακηρύξεως ορίζεται ως προϋπολογισμός το ποσό των 44.467,74 ευρώ (άνευ ΦΠΑ) και ότι οι δύο φορείς υποβάλλουν προσφορές με ιδιαίτερως υψηλά ποσοστά έκπτωσης, που αποτελούν τον ορισμό μιας ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, παρά την περί του αντιθέτου όλως αόριστη αναφορά εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής. Ισχυρίζεται, επίσης, ότι το κατώφλι απόκλισης μεγαλύτερης των 10 ποσοστιαίων μονάδων εφαρμόζεται μεν κατά το γράμμα του νόμου μόνο για τα έργα, στην ουσία όμως αποτελεί έναν «οδηγό» που αναλογικά δύναται να εφαρμόζεται και σε διαγωνισμούς με αντικείμενο προμήθειες αφού τελεολογικά η διάταξη προσπαθεί να θέσει ένα τεκμήριο (μαχητό) επί τω τέλει της ευχερέστερης και ακριβέστερης οριοθέτησης της αξιολογικής και αόριστης έννοιας «ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά», που ανακύπτει ως νομικό ζήτημα και στις συμβάσεις προμηθειών, καθώς και ότι ως κατευθυντήρια ένδειξη χαμηλής προσφοράς η απόκλιση του 10% δε λαμβάνεται ούτως ή άλλως τοις μετρητοίς, καθώς δύναται να χαρακτηριστούν ως ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές ακόμη και μικρότερες του 10%, πόσο δε μάλλον μεγαλύτερες, κρινόμενες επί τη βάση πάντα του συγκεκριμένου διαγωνισμού.

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

17. Επειδή, επί των ανωτέρω προβαλλόμενων λεκτέα είναι τα εξής: Σε περίπτωση κατά την οποία διαγωνιζόμενος προβάλει ενώπιον της αναθέτουσας αρχής ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς περί υποβολής ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς εκ μέρους άλλου διαγωνιζόμενου, γεννάται αντίστοιχη υποχρέωσή της να απαντήσει επί των προβληθέντων ουσιωδών ισχυρισμών. Η απάντηση αυτή πρέπει να είναι νομίμως αιτιολογημένη, η δε νομιμότητα και επάρκεια της σχετικής αιτιολογίας αποτελεί αντικείμενο ελέγχου από την ΕΑΔΗΣΥ (βλ. ΣτΕ 7μ 726/2022, ΣτΕ 199/2021, 154/2021, ΕΑ ΣτΕ 12/2020). Ωστόσο, οι διαγωνιζόμενοι δεν εμποδίζονται να προβάλλουν το πρώτον ισχυρισμούς περί ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών έτερων προσφερόντων, με την άσκηση προδικαστικής προσφυγής, τους ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ (πρβλ. ΣτΕ 7μ 726/2022, σκ. 32, ΑΕΠΠ 1554/2021, σκ. 11), προς την οποία, άλλωστε, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται κατ' άρθρον 365 παρ. 1 περ. β' Ν. 4412/2016 να υποβάλλει απόψεις, με τις οποίες έχει τη δυνατότητα να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προβαλλόμενης πράξης, η οποία, στην περίπτωση αυτή, μπορεί να αναφέρεται ιδίως στις αιτιάσεις του προσφεύγοντος περί ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών έτερων προσφερόντων. Στην περίπτωση αυτή, εφόσον διαπιστωθεί από την ΕΑΔΗΣΥ, κατά την εξέταση προβαλλόμενων ειδικών και συγκεκριμένων ισχυρισμών του προσφεύγοντος, ότι ένας προσφέρων υπολόγισε κονδύλια για την εκτέλεση της σύμβασης, το ύψος των οποίων κρίνεται ανεπαρκές, ο αποκλεισμός του διαγωνιζόμενου από τη διαδικασία ανάθεσης αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής, αφού αυτή κρίνει αιτιολογημένα ότι τα στοιχεία που παρείχε ο διαγωνιζόμενος δεν εξηγούν ικανοποιητικά την προσφερόμενη τιμή και ότι αυτή δεν επαρκεί για την υλοποίηση της συγκεκριμένης σύμβασης, της ΕΑΔΗΣΥ μη δυνάμενης να υποκαταστήσει την αναθέτουσα αρχή ως προς την άσκηση της συγκεκριμένης αρμοδιότητας (πρβλ. ΣτΕ 602/2021, ΕΑ ΣτΕ 288/2020). Εν προκειμένω, ο προσφεύγων στην προδικαστική του προσφυγή προβάλλει μόνο ότι η μεν οριστική ανάδοχος εταιρία με την επωνυμία «...» υπέβαλε οικονομική προσφορά ανερχόμενη στο ποσό των 25.600 ευρώ (καθαρή αξία άνευ ΦΠΑ), προσφέροντας συνολική έκπτωση ανερχόμενη στο δυσθεώρητα υψηλό ποσοστό του 41,10% και ότι αντίστοιχα ο δεύτερος τη τάξει μειοδότης «...» υπέβαλε οικονομική προσφορά ανερχόμενη στο ποσό των 32.895,98 ευρώ

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

(καθαρή αξία άνευ ΦΠΑ), προσφέροντας συνολική έκπτωση ανερχόμενη στο δυσθεώρητα υψηλό ποσοστό του 24,32% και, ως εκ τούτου, η παροχή εκπτώσεων τέτοιου μεγέθους σε μία σύμβαση προμήθειας δεν δύναται να δικαιολογηθούν και αποτελούν τον ορισμό μίας ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς. Αναφέρει, δε, τον προϋπολογισμό (43.467,74 ευρώ καθαρή αξία άνευ ΦΠΑ) της σύμβασης, καθώς και την δική του προσφορά (42.090,00 ευρώ καθαρή αξία άνευ ΦΠΑ) και την έκπτωση που προσέφερε (3,16%), συγκρίνοντας, δε, τις εκπτώσεις μεταξύ τους μνημονεύει πόσες φορές είναι μεγαλύτερη η μία από την άλλη. Με το περιεχόμενο, όμως, αυτό, ήτοι με μόνη την αναφορά στον προϋπολογισμό της σύμβασης, στα προσφερόμενα ποσά και στις εκπτώσεις της κάθε προσφοράς, ο οικείος λόγος της προσφυγής προβάλλεται χωρίς επαρκή τεκμηρίωση και αναλυτικούς υπολογισμούς και, ως εκ τούτου, λόγω της αοριστίας του, εξαιτίας της μη προβολής ειδικών και συγκεκριμένων ισχυρισμών εκ μέρους του προσφεύγοντος, δεν είναι δυνατόν να εξαχθεί ασφαλές συμπέρασμα επί της βασιμότητας του ισχυρισμού του διότι, ως προελέχθη, ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ μπορούν να υποβληθούν ισχυρισμοί περί ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς έτερου διαγωνιζόμενου, υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί θα είναι ειδικοί και ουσιώδεις, που εν προκειμένω, κατά τα προαναφερόμενα δεν συντρέχουν. Επίσης, η Αναθέτουσα Αρχή επί του ανωτέρω ισχυρισμού, στις απόψεις της, ως προελέχθη, αναφέρει ότι τα δύο ποσοστά έκπτωσης των ανωτέρω οικονομικών φορέων δεν αποτελούν ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές σύμφωνα με την παρ. 1 του αρ. 88 του Ν.4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Τέλος, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος περί της υποθετικής εφαρμογής του μαθηματικού τύπου που εφαρμόζεται υποχρεωτικά στα έργα (άρθρο 88 παρ. 5) που θα οδηγούσε, κατά τους ισχυρισμούς του, σε μαθηματικώς επιβεβαιωθείσες ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές των παραδεκτά υποβαλλόμενων προσφορών, αφού, τουλάχιστον η προσφορά της οριστικής αναδόχου θα είχε απόκλιση πάνω από 10 ποσοστιαίες μονάδες από τον μέσο όρο (22,86 %), είναι απορριπτός ως ερειδόμενος επί εσφαλμένης προϋπόθεσης, διότι η προβλεπόμενη στην παρ. 5^α του άρθρου 88 του Ν.4412/2016 απόκλιση μεγαλύτερη των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων από τον μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν, η οποία δημιουργεί τεκμήριο περί

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, δεν αφορά διαγωνισμούς προμηθειών, όπως ο προκείμενος (σκέψεις 2 και 11 της παρούσας), κατά τα βασίμως προβαλλόμενα από την Αναθέτουσα Αρχή. Επομένως, ο ανωτέρω λόγος πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

18. Επειδή, με τον πέμπτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής (σελ. 68-75) ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προσφορά της οριστικής αναδόχου εταιρίας με την επωνυμία «...» πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, καθώς οι υπεύθυνες δηλώσεις (ως τις απαριθμεί ο προσφεύγων στην σελ. 74 της προσφυγής του) που έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο των δικαιολογητικών συμμετοχής (αλλά και ακολούθως στο πλαίσιο των δικαιολογητικών κατακύρωσης με ημερομηνία συντάξεως την 18.12.2023) δεν φέρουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή του εκπροσώπου αυτής, αλλά απλώς και μόνο ψηφιακή βεβαίωση εγγράφου μέσω gov.gr κατ' έκδηλη απόκλιση των οριζόμενων στη νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων και των προβλέψεων του κανονιστικού πλαισίου. Υποστηρίζει, επίσης, ότι δεν υπάρχει η δυνατότητα εκ των υστέρων κλήσεως του ανωτέρω οικονομικού φορέα για παροχή διευκρινίσεων, πρωτίστως διότι το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού δεν προβλέπει άλλο τρόπο υπογραφής των εγγράφων - δικαιολογητικών συμμετοχής, πλην της υποβολής αυτών ηλεκτρονικά και ψηφιακά υπογεγραμμένων με προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή και τυχόν θεραπεία με εφαρμογή του άρθρου 102 ν.4412/2016 της ουσιώδους ελλείψεως της ψηφιακά προηγμένης υπογραφής από εγκεκριμένο πάροχο θα είχε ως αποτέλεσμα την υποβολή εναλλακτικής/τροποποιημένης προσφοράς από την προσφέρουσα. Τέλος, σημειώνει ότι είναι οξύμωρο, ότι οι εν λόγω δηλώσεις φέρονται υπογραφείσες κατά το συγκεκριμένο μη προσήκοντα τρόπο, δοθέντος ότι αποδεδειγμένα ο εν λόγω οικονομικός φορέας διέθετε ούτως ή άλλως προσήκουσα ψηφιακή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή του νομίμου εκπροσώπου αυτού, η οποία ούτως ή άλλως ετέθη σε όλα τα λοιπά κρίσιμα έγγραφα του διαγωνισμού (πχ. ΕΕΕΣ και οικονομική προσφορά). Επί του ανωτέρω λόγου, η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρει στις Απόψεις της ότι ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος καθόσον τα εν λόγω έγγραφα, στα οποία αναφέρεται ο προσφεύγων έχουν εκδοθεί μέσω της πλατφόρμας gov.gr, που αποτελεί πιστοποιημένο φορέα. Ο προσφεύγων στο υπόμνημά του (σελ. 21-22) υποστηρίζει ότι ο συγκεκριμένος λόγος της προσφυγής του δεν αφορά σε

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

έλλειψη ψηφιακής υπογραφής, όπως λανθασμένα διαλαμβάνει η Αναθέτουσα Αρχή, αλλά σε έλλειψη έγκυρης ψηφιακής υπογραφής δικαιολογητικών-υπεύθυνων δηλώσεων από ένα έγκυρο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης κατά τα διαλαμβανόμενα στο νόμο 4412/2016 και στην Διακήρυξη ως προς τη προσφορά του αναδόχου, ενώ ισχυρίζεται ότι ο φορέας gov.gr δεν είναι εγκεκριμένος πάροχος υπηρεσιών πιστοποίησης (βλ. και Απόφαση 2009/767/ΕΚ: κατάλογος εμπιστευσης) και άρα δεν παρέχει έγκυρη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στο νόμο 4412/2016 περί δημοσίων συμβάσεων. Αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι σύμφωνα με το άρθρο 37 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 απαιτείται υποχρεωτικά προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014, ήτοι υπογραφή από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην Απόφαση 2009/767/ΕΚ.

19. Επειδή, επί των ανωτέρω προβαλλόμενων λεκτέα είναι τα εξής: Σύμφωνα με τον όρο 2.4.2.5. της Διακήρυξης *«Ειδικότερα, όσον αφορά τα συνημμένα ηλεκτρονικά αρχεία της προσφοράς, οι Οικονομικοί Φορείς τα καταχωρίζουν στους ανωτέρω (υπο)φακέλους μέσω του Υποσυστήματος, ως εξής : Τα έγγραφα που καταχωρίζονται στην ηλεκτρονική προσφορά και δεν απαιτείται να προσκομισθούν και σε έντυπη μορφή, γίνονται αποδεκτά κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις: i. είτε των άρθρων 13, 14 και 28 του Ν. 4727/2020 (Α΄ 184) περί ηλεκτρονικών δημοσίων εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα και, εφόσον πρόκειται για αλλοδαπά δημόσια ηλεκτρονικά έγγραφα, εάν φέρουν επισημείωση ... ii. είτε των άρθρων 15 και 27 του Ν. 4727/2020 (Α΄ 184) περί ηλεκτρονικών ιδιωτικών εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα iii. είτε του άρθρου 11 του Ν. 2690/1999 (Α΄ 45), iv. είτε της παρ. 2 του άρθρου 37 του Ν. 4412/2016, περί χρήσης ηλεκτρονικών υπογραφών σε ηλεκτρονικές διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, v. είτε της παρ. 8 του άρθρου 92 του Ν. 4412/2016, περί συνυποβολής υπεύθυνης δήλωσης στην περίπτωση απλής φωτοτυπίας ιδιωτικών εγγράφων στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους. (...)*». Σύμφωνα με τον όρο Β8. του άρθρου 2.2.9.2 - Αποδεικτικά μέσα της Διακήρυξης *«Επισημαίνεται ότι γίνονται αποδεκτές: (...)*
 οι υπεύθυνες δηλώσεις εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών. Επισημαίνεται ότι όλες οι υπεύθυνες δηλώσεις που ζητούνται στα πλαίσια της εν λόγω διαδικασίας σύναψης σύμβασης, αναφέρουν τα στοιχεία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης (τον αριθμό της σχετικής διακήρυξης, την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών & τον τίτλο της σύμβασης), υπογράφονται ηλεκτρονικά και δεν απαιτείται θεώρηση του γνησίου της υπογραφής. Επίσης, σχετικά με την ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση ισχύει και το άρθρο εικοστό έβδομο της από 20.3.2020 ... (...) - που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 4683/2020 (...) – κατά τις παραγράφους 1 και 2 του οποίου: «Η υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (Α΄ 75) μπορεί να συντάσσεται στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 52 του Ν. 4635/2019 μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής «...». Η ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση υποβάλλεται και γίνεται αποδεκτή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εικοστό τέταρτο άρθρο της παρούσας 2. Η αυθεντικοποίηση που πραγματοποιείται για τη χρήση της ηλεκτρονικής εφαρμογής της παρ. 1 του παρόντος έχει την ίδια ισχύ με τη βεβαίωση γνήσιου υπογραφής του άρθρου 11 του Ν. 2690/1999 (Α΄ 45). Η ημερομηνία που αναγράφεται στην προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης αντιστοιχεί στην ημερομηνία έκδοσης της ηλεκτρονικής υπεύθυνης δήλωσης. Εφόσον τηρούνται οι όροι του προηγούμενου εδαφίου, η ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση τόσο ως ηλεκτρονικό όσο και ως έντυπο έγγραφο, συνιστά έγγραφο βέβαιης χρονολογίας.». Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 1 Ν. 4727/2020 «Ηλεκτρονικά ιδιωτικά έγγραφα που εκδίδονται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες με χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής ή εγκεκριμένης ηλεκτρονικής σφραγίδας, γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τους φορείς του δημόσιου τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες κατά την ηλεκτρονική διακίνησή τους». Στο δε άρθρο 2 του ίδιου Νόμου, σχετικά με τον ορισμό, μεταξύ άλλων, των εννοιών που σχετίζονται με την ηλεκτρονική υπογραφή παραπάμπει στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014. Στο δε άρθρο 27 (Έκδοση εγγράφων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης) του ίδιου Νόμου ορίζεται ότι «1. Κάθε φυσικό πρόσωπο που ενεργεί για τον εαυτό του ατομικά ή ως νόμιμος εκπρόσωπος νομικού προσώπου (χρήστης) δύναται να εκδίδει έγγραφα μέσω

της ΕΨΠ. Στην έννοια του χρήστη περιλαμβάνονται και τα φυσικά πρόσωπα που ενεργούν ως δικαστικοί συμπαραστάτες. 2. Για την έκδοση εγγράφων μέσω της ΕΨΠ απαιτείται η προηγούμενη αυθεντικοποίηση του χρήστη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 24. «3. Τα έγγραφα της παρ. 1 φέρουν μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό επαλήθευσης και προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από όλους τους φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας, καθώς και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες: α) Ως ηλεκτρονικά έγγραφα διακινούμενα με χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), χωρίς να απαιτείται ηλεκτρονική υπογραφή ή άλλη ηλεκτρονική σφραγίδα και με ισχύ πρωτότυπου εγγράφου. β) Ως έντυπα έγγραφα, εφόσον εκτυπωθούν από τη διαδικτυακή εφαρμογή της ΕΨΠ, χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις ή διαδικασία επικύρωσης και με ισχύ αντιγράφου.». 4. Η επαλήθευση του περιεχομένου του εγγράφου από τον λήπτη γίνεται μέσω της υπηρεσίας επαλήθευσης που παρέχεται από την ΕΨΠ με τη χρήση του μοναδικού αναγνωριστικού αριθμού επαλήθευσης. «5. Για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση εγγράφων που έχουν εκδοθεί μέσω της Ε.Ψ.Π., τόσο κατά τη συναλλαγή των διοικούμενων με τους φορείς του δημόσιου τομέα όσο και κατά την επικοινωνία μεταξύ των φορέων του δημόσιου τομέα, αρκεί η επίκληση του μοναδικού αναγνωριστικού αριθμού επαλήθευσης της παρ. 4.». Τέλος, στο άρθρο 24 (Τρόποι αυθεντικοποίησης για χρήση υπηρεσιών μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης) του ίδιου Νόμου ορίζεται ότι «1. Ο χρήστης της ΕΨΠ αποκτά πρόσβαση στις υπηρεσίες που παρέχονται μέσα από αυτήν, αφού προηγουμένως προβεί σε αυθεντικοποίηση. Η αυθεντικοποίηση γίνεται μετά από επιλογή του χρήστη με έναν από τους ακόλουθους τρόπους: α) Με τη χρήση των κωδικών - διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. β) Με τη χρήση των κωδικών-διαπιστευτηρίων των συστημάτων ηλεκτρονικής τραπεζικής (...) των πιστωτικών ιδρυμάτων όπως ορίζονται στο στοιχείο 1 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 (ΕΕ L 176), περιλαμβανομένων των υποκαταστημάτων τους, όπως ορίζονται στο στοιχείο 17 της παρ. 1 του

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

άρθρου 4 του εν λόγω Κανονισμού, όταν τα υποκαταστήματα αυτά βρίσκονται στην ... είτε η έδρα τους βρίσκεται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 4261/2014 (Α` 107) σε τρίτη χώρα, του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, καθώς και των ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος και των ιδρυμάτων πληρωμών όπως ορίζονται στο άρθρο 1 του ν. 4537/2018 (Α` 84). γ) Με τη χρήση εγκεκριμένου πιστοποιητικού ηλεκτρονικής υπογραφής. (...). Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 27 - Ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση της από 20.3.2020 ... που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 4683/2020, «1. Η υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α` 75) μπορεί να συντάσσεται στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 52 του ν. 4635/2019, μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής «...». «Η ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση υποβάλλεται και γίνεται υποχρεωτικά αποδεκτή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εικοστό τέταρτο άρθρο». 2.[«Η υπεύθυνη δήλωση που συντάσσεται μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης έχει την ίδια ισχύ, τόσο στην ηλεκτρονική όσο και στην έντυπη μορφή της, με έγγραφο που φέρει βεβαίωση γνήσιου υπογραφής του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α` 45).»] Η ημερομηνία που αναγράφεται στην προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης αντιστοιχεί στην ημερομηνία έκδοσης της ηλεκτρονικής υπεύθυνης δήλωσης. Εφόσον τηρούνται οι όροι του προηγούμενου εδαφίου, η ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση, τόσο ως ηλεκτρονικό όσο και ως έντυπο έγγραφο, συνιστά έγγραφο βέβαιης χρονολογίας. (...) 5. Σε περίπτωση αμφισβήτησης του περιεχομένου της υπεύθυνης δήλωσης ή άρνησης αποδοχής της υποβολής της, η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., υπό την ιδιότητα του παρόχου της υπηρεσίας, έχει την αρμοδιότητα να επιβεβαιώνει το περιεχόμενο της υπεύθυνης δήλωσης, καθώς και τα αναγκαία στοιχεία αναφορικά με τον τρόπο που έλαβε χώρα η αυθεντικοποίηση της δήλωσης, και να κοινοποιεί αυτά είτε στον δηλούντα, είτε στον αποδέκτη της υπεύθυνης δήλωσης, είτε σε οποιονδήποτε αποδεικνύει ειδικό έννομο συμφέρον, υπό τις προϋποθέσεις των παραγράφων 2, 3 και 5 του άρθρου 5 του ν. 2690/1999. Για τον σκοπό αυτό, η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. τηρεί τα αναγκαία μεταδεδομένα για χρονικό διάστημα επτά (7) τουλάχιστον ετών. (...). Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τους προαναφερόμενους όρους της Διακήρυξης περί των εγγράφων που καταχωρίζονται στην ηλεκτρονική προσφορά και δεν

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

απαιτείται να προσκομισθούν και σε έντυπη μορφή και περί των υποβληθεισών ηλεκτρονικών Υπεύθυνων Δηλώσεων, σύμφωνα με τις ανωτέρω οικείες, ενσωματωθείσες στην Διακήρυξη, νομοθετικές διατάξεις, είναι επιτρεπτή η έκδοση των εγγράφων αυτών μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης, για την έκδοση των οποίων απαιτείται η προηγούμενη αυθεντικοποίηση του χρήστη, τα, δε, έγγραφα αυτά φέρουν μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό επαλήθευσης και προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από όλους τους φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας, καθώς και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, ενώ οι φορείς-λήπτες μπορούν να επαληθεύσουν το περιεχόμενο των εγγράφων που λαμβάνουν μέσω της εφαρμογής επαλήθευσης του gov.gr, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 27 του ν. 4727/2020. Επίσης, τα χαρακτηριστικά ασφαλείας της Ψηφιακής Βεβαίωσης Εγγράφου είναι ότι σε κάθε σελίδα του εγγράφου αποτυπώνεται ο μοναδικός αναγνωριστικός αριθμός επαλήθευσης σε αλφαριθμητική μορφή και σε μορφή QR και στο τέλος του εγγράφου αποτυπώνεται η προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, στο τέλος, δε, του εγγράφου και κάτω από το όνομα του εκδότη τίθεται από την εφαρμογή η ψηφιακή βεβαίωση της σύνταξης του εγγράφου από το φυσικό πρόσωπο που χρησιμοποίησε την εφαρμογή αυτή κατόπιν ηλεκτρονικής επαλήθευσης της ταυτότητάς του (αυθεντικοποίηση), ενώ στην ψηφιακή βεβαίωση κατά την επαλήθευση περιλαμβάνονται το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, η ημερομηνία και ο τόπος γέννησης, το τηλέφωνο και η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ο τόπος κατοικίας και ο Τ.Κ., ο αριθμός του Α.Δ.Τ. και ο Α.Φ.Μ. του εκδότη του εγγράφου αυτού, καθώς και η ημερομηνία και η ώρα υπογραφής του εγγράφου, ο αποδέκτης αυτού και το κείμενο της δήλωσης. Βάσει των ανωτέρω, αβάσιμα ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προσφορά της οριστικής αναδόχου εταιρίας με την επωνυμία «...» πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, καθώς οι υπεύθυνες δηλώσεις των δικαιολογητικών συμμετοχής, αλλά και των δικαιολογητικών κατακύρωσης δεν φέρουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή του εκπροσώπου αυτής, αλλά απλώς και μόνο ψηφιακή βεβαίωση εγγράφου μέσω ... διότι, ως προελέχθη, τα έγγραφα

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

που έχουν εκδοθεί μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης, ως επιτρέπεται εκ της Διακηρύξεως, βάσει των ανωτέρω διατάξεων, για να εκδοθούν προϋποθέτουν την προηγούμενη αυθεντικοποίηση του χρήστη (η οποία γίνεται και με τη χρήση εγκεκριμένου πιστοποιητικού ηλεκτρονικής υπογραφής), τα, δε, έγγραφα αυτά φέρουν μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό επαλήθευσης και προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από όλους τους φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα κλπ, ενώ οι φορείς-λήπτες μπορούν να επαληθεύσουν το περιεχόμενό τους. Επομένως, ο ανωτέρω λόγος είναι απορριπτός.

20. Επειδή, με τον έκτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής (σελ. 76-79) ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η προσφορά της οριστικής αναδόχου εταιρίας με την επωνυμία «...» πρέπει να απορριφθεί διότι το υπ' αριθμ. πρωτοκόλλου .../19.06.2023 (υποβληθέν ως δικαιολογητικό κατακύρωσης) πιστοποιητικό ασφαλιστικής ενημερότητας εκδιδόμενο από τον διαβεβαιώνει ότι ο ανωτέρω οικονομικός φορέας έχει εκπληρώσει τις ασφαλιστικές του υποχρεώσεις, όμως η βεβαίωση αυτή ουδόλως κατορθώνει να καλύψει τον κρίσιμο χρόνο της κατακύρωσης, προκειμένου ο φορέας να θεωρηθεί πράγματι κατάλληλος για την ανάληψη της υπό κρίση σύμβασης. Συγκεκριμένα, αναφέρει ότι το πιστοποιητικό ισχύει από την ημέρα της έκδοσης του, ήτοι την 19.06.2023 και για 6 μήνες, μέχρι δηλαδή την 18η.12.2023, ενώ κατά τα διαλαμβανόμενα στην Απόφαση .../20.12.2023 του ... Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής και δη στο ενσωματωθέν Πρακτικό 3 της Επιτροπής Διαγωνισμού, ο προσωρινός ανάδοχος υπέβαλε συννόμως και εμπροθέσμως τα δικαιολογητικά κατακύρωσης στις 19.12.2023. Ισχυρίζεται ότι η ημερομηνία αυτή, αποτελούσα τον χρόνο κατακύρωσης, δεν συμπεριλαμβάνεται στον χρόνο ισχύος του πιστοποιητικού ασφαλιστικής ενημερότητας και, ως εκ τούτου, ο ανωτέρω οικονομικός φορέας αδυνατεί να αποδείξει την μη αθέτηση των υποχρεώσεών του όσον αφορά την καταβολή εισφορών, ήτοι δεν αποδεικνύει τη μη πλήρωση του οικείου λόγου αποκλεισμού και οφείλει όπως τεθεί εκποδών της διαγωνιστικής διαδικασίας, καθώς δεν δύναται να θεραπευτεί η συγκεκριμένη έλλειψη με το άρθρο 103 ν.4412/2016. Επί των ανωτέρω προβαλλόμενων, η Αναθέτουσα Αρχή στις απόψεις της αναφέρει ότι κατά την ημερομηνία υποβολής των

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου όλα τα δικαιολογητικά ασφαλιστικής ενημερότητας ήταν σε ισχύ και καλύπτουν και την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς. Ο προσφεύγων στο υπόμνημά του (σελ. 23 – 24) ισχυρίζεται ότι η Αναθέτουσα ουδόλως αρνείται τη μη κάλυψη του χρόνου κατακύρωσης ως προς το δικαιολογητικό της ασφαλιστικής ενημερότητας του αναδόχου, αλλά επισημαίνει την ούτως ή άλλως συνομολογούμενη και στην προδικαστική προσφυγή του αδιάφορη νομική παραδοχή ότι το δικαιολογητικό ασφαλιστικής ενημερότητας καλύπτει ανυπερθέτως την ημερομηνία υποβολής προσφοράς, ενώ το κρίσιμο νομικό ζήτημα ερείδεται στην μη κάλυψη για το πιστοποιητικό ασφαλιστικής ενημερότητας και των δύο χρονικών σημείων κατά τις οποίες κρίνεται η προσφορά, ήτοι τόσο του χρόνου υποβολής προσφοράς όσο και του χρόνου κατακύρωσης κατά το άρθρο 104 Ν. 4412/2016 και δη στο άρθρο 2.2.9.2 Β9 της Διακήρυξης, όπου αναφέρεται ότι το πιστοποιητικό ασφαλιστικής ενημερότητας πρέπει να καλύπτει και τον χρόνο υποβολής προσφοράς, θεωρώντας ως δεδομένη την υποχρέωση κάλυψης του χρόνου κατακύρωσης. Επομένως, υποστηρίζει ότι η προσφορά της αναδόχου πρέπει να απορριφθεί, αφού παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που υποχρεωτικά ζητούνται (άρθρο 2.4.6), αφού δεν έχει, δηλαδή, προσκομίσει δικαιολογητικό κατακύρωσης καλύπτον και το χρόνο κατακύρωσης.

21. Επειδή, επί των ανωτέρω προβαλλόμενων λεκτέα είναι τα εξής: Σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9.2 – Αποδεικτικά μέσα της Διακήρυξης «(...) Β9. Σύμφωνα με το υπ' αριθ. πρωτ. 2210/19.04.2019 διευκρινιστικό έγγραφο της ΕΑΑΔΗΣΥ (ΑΔΑ:...) επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 104 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, τα δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου πρέπει να καταλαμβάνουν και τον χρόνο της υποβολής της προσφοράς. Στο πλαίσιο αυτό περαιτέρω επισημαίνεται ότι: Α. τα πιστοποιητικά ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας δεν καλύπτουν το προγενέστερο της έκδοσής τους χρονικό διάστημα. Λόγω του σύντομου, σε πολλές περιπτώσεις χρόνου ισχύος αυτών των πιστοποιητικών που εκδίδονται από τους ημεδαπούς φορείς, οι οικονομικοί φορείς πρέπει να μεριμνούν να αποκτούν εγκαίρως πιστοποιητικά τα οποία να καλύπτουν και τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 104 του Ν. 4412/2016, προκειμένου να τα υποβάλουν εφόσον αναδειχθούν

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

προσωρινοί ανάδοχοι.(...)». Ως προκύπτει από τα στοιχεία του ηλεκτρονικού φακέλου, ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία ««...», ως αναδειχθείς προσωρινός ανάδοχος, κατόπιν της σχετικής πρόσκλησης της Αναθέτουσας Αρχής, υπέβαλε την 18-12-2023 τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, μεταξύ των οποίων, και το επικαλούμενο από τον προσφεύγοντα υπ' αριθμ. πρωτοκόλλου .../19.06.2023 πιστοποιητικό ασφαλιστικής ενημερότητας εκδιδόμενο από τον ... εκδόσεως την 19-06-2023 και με ισχύ έως την 18-12-2023, ήτοι έως και την ανωτέρω ημέρα υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Επίσης, στην προσβαλλόμενη απόφαση με αριθμ. πρωτ. .../20-12-2023 του ... Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής και στο ενσωματωθέν Πρακτικό 3 της Επιτροπής Διαγωνισμού αναγράφεται επί λέξει, ότι *«(...)Ο ως άνω προσωρινός ανάδοχος κατέθεσε την ημέρα Δευτέρα, 18/12/2023 και ώρα 13:10:42 μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του συστήματος Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. σε συμπιεσμένο φάκελο. ... τα απαιτούμενα Δικαιολογητικά Κατακύρωσης.(...)*» και ότι *«(...)Ο ως άνω προσωρινός ανάδοχος κατέθεσε την ημέρα Δευτέρα, 18/12/2023 και ώρα 13:10:42 μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του συστήματος Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. σε συμπιεσμένο φάκελο. ... τα απαιτούμενα Δικαιολογητικά Κατακύρωσης.(...)*» αντίστοιχα στην απόφαση αυτή και στο ανωτέρω Πρακτικό. Ως εκ τούτου, κατά τον χρόνο υποβολής του ανωτέρω πιστοποιητικού ασφαλιστικής ενημερότητας την 18-12-2023 εντός του φακέλου των δικαιολογητικών κατακύρωσης, αυτό ήταν σε ισχύ, απορριπτόμενου του περί του αντιθέτου ισχυρισμού του προσφεύγοντος. Σε κάθε περίπτωση, ακόμα και αν ήθελε υποτεθεί ότι το ανωτέρω πιστοποιητικό ασφαλιστικής ενημερότητας δεν ήταν σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, δεν θα μπορούσε να αποκλειστεί ο ανωτέρω οικονομικός φορέας για τον λόγο αυτό, αλλά, ενόψει του όρου του άρθρου 3.2 της Διακήρυξης, θα υπήρχε υποχρέωση της Αναθέτουσας Αρχής να τον καλέσει, κατ' εφαρμογή του άρθρου 103 του Ν. 4412/2016 να συμπληρώσει ή/και να διασαφηνίσει το εν λόγω δικαιολογητικό. Επομένως, ο ανωτέρω λόγος είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

22. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί και να οριστεί η κατάπτωση του καταβληθέντος από τον προσφεύγοντα παραβόλου.

Αριθμός Απόφασης: 411 / 2024

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 13 Φεβρουαρίου 2024 και εκδόθηκε στις 4 Μαρτίου 2024 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΑΡΑΝΤΙΔΟΥ